

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ արտոնորդի եզրակացություն

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ
ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2014թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7



Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0012
Վաղարշյան 8/1

Հ. + 374 10 260 964
Ֆ. + 374 10 260 961

Grant Thornton CJSC

8/1 Vagharshyan str.
0012 Yerevan, Armenia

T + 374 10 260 964
F + 374 10 260 961

www.grantthornton.am

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ բաժնետերերին և
Խորհրդին.

Մեր կողմից իրականացվել է «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (այսուհետ՝ «Բանկ») կից ներկայացված ֆինանսական
հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2014թ.
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն
ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական
միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական
հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող
ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Բանկի ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների
միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների
կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը
սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս
պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ
սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվություն

Մենք պատասխանատու ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին
համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված
ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար:
Այդ ստանդարտներով պահանջվում է աուդիտը պլանավորել և անցկացնել՝
ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու
վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների ռիսկերի առկայության վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից: Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս՝ աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, այլ ոչ թե ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների և դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Գագիկ Գյուլբուդադյան
Տնօրեն-բաժնետեր



Վահագն Փայան
Աուդիտի ղեկավար



Գրանց թորնթոն ՓԲԸ
09 փետրվարի, 2015թ.
ք. Երևան



Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
	Ծանոթ.		
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	8,042,602	6,463,815
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(3,801,150)	(3,159,909)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		4,241,452	3,303,906
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	134,286	130,582
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(39,962)	(44,455)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		94,324	86,127
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	(151,522)	90,465
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ օգուտ		644,708	446,912
Այլ եկամուտներ	9	330,255	168,603
Արժեզրկման ծախս	16	(1,449,240)	(957,249)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	10	(601,753)	(686,046)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	18	(46,683)	(56,033)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	19	(9,351)	(8,151)
Այլ ծախսեր	11	(303,602)	(229,784)
Շահույթ մինչև հարկում		2,748,588	2,158,750
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(619,773)	(416,576)
Տարվա շահույթ		2,128,815	1,742,174
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են շահույթում կամ վնասում</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ (վնաս)/օգուտ		(6,916,221)	5,349,771
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ		(33,064)	(314,613)
Վերադասակարգվող հողվածներին վերաբերող շահութահարկ		1,389,857	(1,007,032)
Տարվա այլ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(5,559,428)	4,028,126
Ընդամենը տարվա ֆինանսական արդյունք		(3,430,613)	5,770,300

7-ից 65 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ՝ և դրանց համարժեքներ	13	14,639,454	8,920,558
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	723,252	814,031
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	15	9,902	2,001
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16	37,262,041	27,801,733
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	17	5,330,003	13,822,725
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	26	24,568,809	17,215,842
Հիմնական միջոցներ	18	734,867	756,971
Ոչ նյութական ակտիվներ	19	29,709	34,011
Բռնագանձված ակտիվներ	20	406,500	389,846
Հետաձգված հարկային ակտիվ	12	307,171	-
Այլ ակտիվներ	21	290,902	53,123
Ընդամենը՝ ակտիվներ		84,302,610	69,810,841
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	22	24,292,300	17,615,856
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	15	113,715	200
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	7,077,929	5,462,930
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	34,640,566	24,154,628
Ընթացիկ հարկի զծով պարտավորություն		251,221	171,751
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	12	-	1,060,396
Այլ պարտավորություններ	25	195,623	183,211
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		66,571,354	48,648,972
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	27	8,752,800	8,752,800
Էմիսիոն եկամուտ		1,347,241	1,347,241
Գլխավոր պահուստ		2,500,000	2,000,000
Այլ պահուստներ		(1,236,055)	4,323,373
Զբաղիված շահույթ		6,367,270	4,738,455
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		17,731,256	21,161,869
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		84,302,610	69,810,841

Ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ներկայացված 3-ից 65 էջերում, ստորագրվել են Բանկի գործադիր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի կողմից 2015 թվականի փետրվարի 9-ին:

Գևորգ ՄԱՉԱՆՅԱՆ
 Գործադիր տնօրեն



Սեդրակ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
 Գլխավոր հաշվապահ

7-ից 65 էջերում ներկայացված մեթոդաբանական հաշվետվությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,002,000	-	1,500,000	295,247	3,496,281	12,293,528
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	1,750,800	1,347,241	-	-	-	3,098,041
Հատկացում պահուստին	-	-	500,000	-	(500,000)	-
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	1,750,800	1,347,241	500,000	-	(500,000)	3,098,041
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	1,742,174	1,742,174
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	-	5,349,771	-	5,349,771
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	-	(314,613)	-	(314,613)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(1,007,032)	-	(1,007,032)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	4,028,126	1,742,174	5,770,300
Հաշվեկշիռը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,752,800	1,347,241	2,000,000	4,323,373	4,738,455	21,161,869
Հատկացում պահուստին	-	-	500,000	-	(500,000)	-
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	500,000	-	(500,000)	-
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	2,128,815	2,128,815
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ վնաս	-	-	-	(6,916,221)	-	(6,916,221)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	-	(33,064)	-	(33,064)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	1,389,857	-	1,389,857
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(5,559,428)	2,128,815	(3,430,613)
Հաշվեկշիռը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,752,800	1,347,241	2,500,000	(1,236,055)	6,367,270	17,731,256

7-ից 65 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	2,748,588	2,158,750
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Արժեզրկման ծախս	1,449,240	957,249
Մաշվածության և անորոշիզացիոն մասհանումներ	56,034	64,184
Հիմնական միջոցի օտարումից վնաս	89	-
Ստացվելիք տոկոսներ	-	(79,699)
Վճարվելիք տոկոսներ	11,873	49,748
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային վերագնահատումից զուտ օգուտ	(240,886)	(14,906)
Առևտրային գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ (օգուտ)/վնաս	105,614	(1,908)
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	4,130,552	3,133,418
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	317,934	1,550,192
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(6,392,236)	(1,604,293)
Այլ ակտիվներ	(236,319)	174,400
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Ռեպո համաձայնագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	8,449,666	2,331,837
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(2,045,965)	(562,508)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	6,593,355	5,817,688
Այլ պարտավորություններ	(164,588)	(148,902)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	10,652,399	10,691,832
Վճարված շահութահարկ	(518,013)	(518,101)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	10,134,386	10,173,731
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(5,809,530)	(7,725,460)
Հիմնական միջոցների առք	(24,749)	(54,874)
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(5,049)	(6,356)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(5,839,328)	(7,786,690)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերի մարում	(1,780,508)	(181,587)
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերի ստացում/(մարում)	2,081,260	(1,589,839)
Այլ երկարաժամկետ վարկերի մարում	(294,477)	(318,892)
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	3,098,041
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	6,275	1,007,723
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	4,301,333	3,394,764
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	8,920,558	5,529,023
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	1,417,563	(3,229)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ.13)	14,639,454	8,920,558
Լրացուցիչ տեղեկատվություն		
Ստացված տոկոսներ	8,042,602	6,384,401
Վճարված տոկոսներ	(3,801,150)	(3,208,427)

7-ից 65 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 07 հոկտեմբերի 2004 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N84 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայրը և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանրահումքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնաճը, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

3.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հինական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2014թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

ՀՀՄՍ 32 (Փոփոխություն), Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխությունները ներառում են կիրառման ուղեցույց ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման համար ՀՀՄՍ 32-ի չափանիշների կիրառման ընթացքում անհամապատասխանությունների վերաբերյալ հետևյալ երկու բնագավառներում.

- «Տվյալ պահին ունի հաշվանցման իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք» դրույթի իմաստը՝ փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվանցման իրավունքը պետք է իրավաբանորեն ամրագրված լինի կազմակերպության

բնականոն գործունեության ընթացքում, կազմակերպության և բոլոր մնացած կողմերի անվճարունակության և սնանկացման դեպքում, և այդ իրավունքը պետք է առկա լինի բոլոր կողմերի համար:

- Քանի որ գործնականում ՀՀՄՍ 32-ում առկա «միաժամանակյա մարման» մեկնաբանության գործնական կիրառման մեջ առկա էր բազմազանություն, ուստի ՀՀՄՍ-ն պարզաբանեց զուտ մարման սկզբունքը և ներառեց համախառն մարման համակարգի օրինակ՝ ՀՀՄՍ 32-ի զուտ մարման չափանիշին բավարարող բնութագրիչներով:

Փոփոխությունները կիրառվում են հետընթաց՝ համաձայն իրենց անցումային դրույթների: Քանի որ Բանկը ներկայումս իր ֆինանսական ակտիվներից և ֆինանսական պարտավորություններից որևէ մեկը չի ներկայացրել զուտ հիմունքով կիրառելով ՀՀՄՍ 32-ի դրույթները, այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունեցել ներկայացված բոլոր ժամանակների [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՄՍ 39 (Փոփոխություն), Ածանցյալների փոխարինումը և հեջավորման հաշվապահական հաշվառման շարունակությունը

ՀՀՄՍ 39-ի փոփոխությունները թույլ կտան շարունակել հեջավորման հաշվապահական հաշվառումը այնպիսի իրավիճակում, որտեղ ածանցյալը, որը նախատեսված էր որպես հեջավորման գործիք, ըստ օրենքի կամ կանոնակարգի փոխարինվել էր, որպեսզի իրականացներ քիթինգ կենտրոնական գործընկերոջ հետ, եթե նման պայմաններ լինեին:

ՀՀՄՍ 36 (Փոփոխություն), Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով փոխհատուցվող գումարների բացահայտումներ

Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ Խումբը/Բանկը պետք է բացահայտի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը (կամ՝ դրամական միջոցների գեներացման ակտիվի կամ ակտիվների խմբի) ամեն անգամ, երբ արժեզրկման ծախսը ճանաչվում է կամ հակադարձվում ժամանակահատվածի ընթացքում: Բացի այդ, նրանք ներկայացնում են որոշ նոր բացահայտումներ, որոնք պետք է կատարվեն, երբ արժեզրկված ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հիմնված է իրական արժեքի վրա՝ հանած օտարման ծախսերը, այդ թվում՝

- իրական արժեքի չափման վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություն, ներառյալ իրական արժեքի հիերարխիայի կիրառելի մակարդակը, և յուրաքանչյուր գնահատման մեթոդների նկարագրությունը և կատարված հիմնական ենթադրությունները,
- կիրառված զեղչման դրույթները, երբ օտարման ծախսերը հանած իրական արժեքը չափվում է կիրառելով ներկա արժեքի մեթոդը:

Փոփոխությունները կիրառվում են հետընթաց՝ համաձայն իրենց անցումային դրույթների:

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

ՖՀՄՄ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

ՀՀՄՄ-ն վերջերս թողարկել է *ՖՀՄՄ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (2014)*, ներկայացնելով իր նախագծի ավարտը՝ փոխարինելու *ՀՀՄՄ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»*: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է ՀՀՄՄ 39-ի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման ուղեցույցի մեծ փոփոխություններ, և ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման նոր «սպասվող վարկային կորուստ» մոդելը: ՖՀՄՄ 9-ը տրամադրում է նաև հեջի հաշվառման կիրառման նոր ուղեցույց:

Բանկի ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի ՖՀՄՄ 9-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Նոր ստանդարտը պետք է կիրառվի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄ 15, Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

ՖՀՄՄ 15-ը ներկայացնում է հասույթի ճանաչման նոր պահանջներ՝ փոխարինելով *ՀՀՄՄ 18 «Հասույթ»*, *ՀՀՄՄ 11 «Կառուցման պայմանագրեր»*, և որոշ հասույթի հետ կապված մեկնաբանություններ: Նոր ստանդարտը սահմանում է հսկողության վրա հիմնված հասույթի ճանաչման մոդել և տրամադրում է հավելյալ ուղղորդում մանրամասնորեն չլուսաբանված տարբեր բնագավառներում գործող ՖՀՄՄ-ների ներքո, այդ թվում, թե պայմանավորվածությունների համար ինչպես հաշվառել բազմաթիվ կատարողական պարտավորությունները, փոփոխական գնագոյացումը, հաճախորդների փոխհատուցման իրավունքները, մատակարարների հետգնման տարբերակները և այլ ընդհանուր բարդություններ:

ՖՀՄՄ 15-ը ուժի մեջ է մտնում 2017թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններում: Բանկի ղեկավարությունը դեռ չի գնահատել ՖՀՄՄ 15-ի ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հետևյալ նոր և փոփոխված ստանդարտները, բարեփոխումները հավանաբար նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *ՖՀՄՄ 14* Հսկվող սակագներով իրականացվող գործունեության հետաձգված վճարներ
- *ՖՀՄՄ 11 (փոփոխություն)* Համատեղ գործողություններում շահերի ձեռքբերման հաշվառում
- *ՀՀՄՄ 16 և ՀՀՄՄ 38 (փոփոխություն)* Անորտիզացիայի և մաշվածության ընդունելի մեթոդների պարզաբանում
- *ՀՀՄՄ 19 (փոփոխություն)* Հատուցումների սահմանված նախագիծ. Աշխատակիցների վճարներ
- *ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ 2010-2012թթ.*
- *ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ 2011-2013թթ.*

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի և ծախսի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահարաժիներին եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Չուտ առևտրային եկամուտ

Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից և արտարժույթային տարբերություններից զոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2014	31 դեկտեմբերի 2013
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	474.97	405.64
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	577.47	559.54

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնվում են մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում, այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնց մարման ժամկետը ձեռք բերման օրից 90 օր է, որոնք հեշտությամբ փոխարկելի են հայտնի կանխիկ գումարների, և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.5 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ «Այլ եկամուտներ» հոդվածում:

4.6 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

*Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող
ֆինանսական ակտիվներ*

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների մախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

Համաձայն հեջի արդյունավետության, ածանցյալների իրական արժեքի փոփոխությունները, որոնք նախատեսված են որպես դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման գործիքներ, ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտում և ներառվում են սեփական կապիտալի դրամական միջոցների հոսքերի հեջի պահուստում: Հեջավորման փոխհարաբերության ցանկացած անարդյունավետություն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Այն ժամանակ երբ հեջավորված հոդվածը ազդում է շահույթի կամ վնասի վրա, ցանկացած օգուտ կամ վնաս, որը նախկինում ճանաչվել է այլ համապարփակ եկամուտում, սեփական կապիտալից դասակարգվում է շահույթում կամ վնասում և ներկայացվում որպես վերադասակարգման ճշգրտում, այլ համապարփակ եկամուտում: Այնուամենայնիվ, եթե ոչ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում է որպես հեջավորված գործարքի արդյունք, նախկինում այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված օգուտը կամ վնասները ներառվում են հեջավորված հոդվածի նախնական չափման մեջ:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանալին, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից

առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամուտում մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ գեղջված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Անորոշագված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, գուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեքը կամ վերաբերյալ, արժեքը կամ պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեքը կամ պահուստի միջոցով, արժեքը կամ ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեքը կամ ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեքը կամ չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեքը կամ խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեքը կամ խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեքը կամ ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեքը կամ ծանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեքը կամ ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, ահյ համապարփակ եկամուտից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված կապիտալ գործիքների արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվում, այլ հաշվառվում է կապիտալի առանձին բաժնում, որպես՝ այլ համապարփակ եկամուտ: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.9 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.10 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետզման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետզման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.11 Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության սկզբում Բանկը ֆինանսական վարձակալությամբ տրամադրած ակտիվները հաշվառում է ներդրումների զուտ գումարով: Այս գործառնությունները ներկայացվում են որպես հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ստացվելիք գումարների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Բանկի տիրապետության տակ է անցնում գրավի առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման զուտ արժեքի և պատմական ամորտիզացված արժեքների նվազագույնով:

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	4	25
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Գույք և գրասենյակային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	2-5	33.33-20

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Բանկը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում ճանաչում է կապիտալ բնույթի ծախսումները, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարվում են ճանաչման չափանիշները: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

4.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.14 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

4.15 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.16 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

4.17 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.18 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը գրանցում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.19 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Բանկի առևտրային գործունեությունը:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Դեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 30):

Ներդրումային արժեքի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեքի դասակարգումը ներառում են պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեքի դասակարգումը որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է այլ համապարփակ եկամուտում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Դեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ մասնատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխառությունների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխառությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, դեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխառությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 28 ծանոթագրությունը:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	3,916,146	3,136,930
Վաճառքի համար նատչելի պարտքային արժեթղթեր	3,626,534	2,598,878
Ֆակտորինգից եկամուտներ	209,182	162,640
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	131,456	228,870
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	102,007	122,906
Անհատապես արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	55,572	132,069
Այլ տոկոսային եկամուտներ	1,705	81,522
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	8,042,602	6,463,815

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Հաճախորդների հաշիվներ	1,837,859	1,488,940
Ռեպո գործառնություններ	1,442,582	1,072,381
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	520,709	598,588
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3,801,150	3,159,909

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Դրամարկղային գործառնություններ	69,384	30,145
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	50,909	50,149
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	4,749	5,922
Բողքերային գործառնություններ	4,500	33,723
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	4,744	10,643
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	134,286	130,582

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	30,792	19,146
Ստացված երաշխիքներ	4,397	11,054
Բորսայի միջնորդավճար	953	9,429
Այլ ծախսեր	3,820	4,826
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	39,962	44,455

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Ածանցյալ գործիքներից զուտ (վնաս)/եկամուտ	(113,646)	1,462
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ (վնաս)/եկամուտ	(37,876)	89,003
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	(151,522)	90,465

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ	240,886	14,906
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	59,698	68,002
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	14,156	67,121
Հիմնական միջոցների օտարումից եկամուտ	3,288	-
Շահաբաժիններից եկամուտ	276	9,803
Ապահովագրական հատուցումներ	-	3,395
Այլ եկամուտ	11,951	5,376
Ընդամենը այլ եկամուտներ	330,255	168,603

10 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	598,924	683,071
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր	2,829	2,975
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	601,753	686,046

11 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	68,299	65,082
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	44,860	38,743
Ներկայացուցչական ծախսեր	26,398	20,150
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	22,169	13,000
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	18,659	17,482
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	17,280	4,320
Ապահովագրության գծով ծախսեր	16,057	14,320
Գործուղման ծախսեր	16,045	6,003
Վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	15,902	12,234
Գովազդի ծախսեր	14,140	663
Գրասենյակային ծախսեր	10,213	7,462
Անվտանգության գծով ծախսեր	7,970	8,156
Վճարումներ ֆինանսական հաշտարարին	6,973	5,452
Աքրայի գծով ծախսեր	4,496	3,679
Ինկասացիոն ծախսեր	2,947	3,027
Վճարված տուգանքներ	201	820
Այլ ծախսեր	10,993	9,191
Ընդամենը այլ ծախսեր	303,602	229,784

12 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	610,000	458,895
Հետաձգված հարկ	22,290	(42,319)
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(12,517)	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	619,773	416,576

2014թ. Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2013թ.՝ 20%)։ ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև։ Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով։

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)		Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	
	2014		2013	
Շահույթ մինչև հարկումը	2,748,588		2,158,750	
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով	549,718	20.0	431,750	20.0
Չհարկվող եկամուտներ	(55)	-	(1,961)	-
Այլ հարկվող եկամուտներ	4,142	0.2	-	-
Չնվազեցվող ծախսեր	40,603	1.5	6,972	-
Արտարժույթի (դրական)/բացասական փոխարժեքային տարբերություն	42,695	1.5	(15,608)	(1.0)
Այլ նվազեցվող ծախսեր	(4,813)	(0.2)	(4,577)	-
Նախորդ տարվա ընթացիկ հարկին վերաբերող ճշգրտումներ	(12,517)	(0.5)	-	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	619,773	22.5	416,576	19.0

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ

	2013	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2014
Այլ պարտավորություններ	23,654	(13,475)	-	10,179
Արժեզրկված ակտիվներից ստացվելիք տույժեր	18,872	(15,686)	-	3,186
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումային արժեթղթեր	-	-	309,014	309,014
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	42,526	(29,161)	309,014	322,379
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(3,045)	(1,959)	-	(5,004)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(1,277)	798	-	(479)
Ածանցյալներ	(327)	327	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(8,383)	8,383	-	-
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումային արժեթղթեր	(1,080,843)	-	1,080,843	-
Այլ ակտիվներ	(3,676)	2,190	-	(1,486)
Այլ պահուստներ	(5,371)	(2,868)	-	(8,239)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(1,102,922)	6,871	1,080,843	(15,208)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(1,060,396)	(22,290)	1,389,857	307,171

Հազար ՀՀ դրամ

	2012	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	2013
Այլ պարտավորություններ	16,529	7,125	-	23,654
Արժեզրկված ակտիվներից ստացվելիք տույժեր	12,985	5,887	-	18,872
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	29,514	13,012	-	42,526
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,641)	1,596	-	(3,045)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(958)	(319)	-	(1,277)
Ածանցյալներ	-	(327)	-	(327)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(33,617)	25,234	-	(8,383)
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումային արժեթղթեր	(73,811)	-	(1,007,032)	(1,080,843)
Այլ ակտիվներ	(889)	(2,787)	-	(3,676)
Այլ պահուստներ	(11,281)	5,910	-	(5,371)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(125,197)	29,307	(1,007,032)	(1,102,922)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(95,683)	42,319	(1,007,032)	(1,060,396)

13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,137,520	790,023
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,326,491	6,607,970
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում	2,175,443	1,522,565
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,639,454	8,920,558

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրաված դրամային որոշ միջոցների 2%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 20 %-ի չափով: Այդ միջոցները 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 7,570,231 հազար դրամ (2013թ. դրությամբ՝ 3,142,645 հազար դրամ, 4% և 12% համապատասխանաբար): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տոկոսներ չի ստանում:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,334,172 հազար դրամ գումարով (61%) այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները կենտրոնացված են երկու բանկերում (2013թ.՝ 1,383,845 հազար դրամ (91%) կենտրոնացված երկու բանկում):

2014թ. ընթացքում Բանկի անկանխիկ գործարքները ներկայացնում են գրավների սեփականացման արդյունքում 16,654 հազար դրամի վարկերի մարումներ (2013թ.՝ 389,409 հազար դրամ):

14 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Վարկեր	239,266	354,664
Դեպոնացված միջոցներ բանկերում	326,665	284,247
Դեպոնացված միջոցներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	157,138	43,209
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	-	131,869
Այլ պահանջներ	183	42
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	723,252	814,031

Դեպոնացված միջոցները ներկայացնում են Բանկի կողմից տրամադրված երաշխիքային գումարներ միջազգային շուկաներում առևտրային գործարքներ իրականացնելու համար:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2014		2013	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	-	131,750	131,869
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ակտիվներ և վարկեր	-	-	131,750	131,869

15 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014			2013		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավ. իրական արժեք
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ						
Սվոփեր-արտարժույթային	1,164,311	9,902	113,715	914,406	2,001	200
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ և այլ առևտրային պարտավորություններ	1,164,311	9,902	113,715	914,406	2,001	200

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Վարկեր	26,161,023	21,735,393
Օվերդրաֆտներ	10,352,421	4,245,391
Ֆակտորինգ	1,156,971	1,030,673
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	245,219	1,603,604
Այլ	77,526	322
	37,993,160	28,615,383
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(731,119)	(813,650)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	37,262,041	27,801,733

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերում և փոխատվություններում ներառված հաշվեգրված տոկոսային եկամուտը կազմում է 288,115 հազար դրամ (2013թ.՝ 394,827 հազար դրամ):

2014թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում են ՀՀ դրամով վարկերի համար 15.0% (2013թ.՝ 14.3%) և ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթով վարկերի համար 12.0% (2013թ.՝ 12.2%):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 406,500 հազար դրամ (2013թ.՝ 389,846 հազար դրամ) (Տես ծանոթագրություն 20): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապված անձանց տրամադրված վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 18,149,356 հազար դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 47.8%-ը (2013թ՝ 9,973,006 հազար դրամ կամ 34.9%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 358,829 հազար դրամ (2013թ.՝ 187,133 հազար դրամ):

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Արդյունաբերություն	13,801,940	10,404,515
Առևտուր	5,233,584	3,545,497
Գյուղատնտեսություն	4,825,978	2,870,634
Հիփոթեքային	3,577,953	2,974,454
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	2,390,825	343,497
Սպառողական	1,477,073	3,514,491
Շինարարություն	980,543	2,000,773
Տրանսպորտ և կապ	84,771	216,852
Այլ	5,620,493	2,744,670
	37,993,160	28,615,383
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(731,119)	(813,650)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	37,262,041	27,801,733

Վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ տնտեսության ճյուղերի հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2014							
	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Առևտուր	Սպառողական	Հիփոթեքային	Այլ	Ընդամենը
2014թ. հունվարի 1 դրությամբ	454,843	68,653	32,074	52,725	35,346	29,914	140,095	813,650
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	887,757	(23,041)	(22,269)	105,030	393,050	35,160	73,553	1,449,240
Դուրսգրում	(1,216,898)	(46,686)	-	(196,426)	(374,987)	(29,294)	(37,541)	(1,901,832)
Վերադարձ	21,696	66,056	-	125,400	18,891	-	138,018	370,061
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	147,398	64,982	9,805	86,729	72,300	35,780	314,125	731,119
Խնձարային արժեզրկում	147,398	64,982	9,805	86,729	69,854	35,780	279,136	693,684
Անհատական արժեզրկում	-	-	-	-	2,446	-	34,989	37,435
	147,398	64,982	9,805	86,729	72,300	35,780	314,125	731,119
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	-	-	-	-	30,449	-	383,646	414,095

Հազար ՀՀ դրամ	2013							
	Արդյունա- բերություն	Գյուղատնտե- սություն	Շինարար- ություն	Առևտուր	Սպառող- ական	Հիփոթե- քային	Այլ	Ընդամենը
2013թ. հունվարի 1 դրությամբ	325,584	11,098	29,859	122,983	8,006	25,793	116,667	639,990
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	477,084	170,044	23,070	87,919	38,600	(14,091)	174,623	957,249
Դուրսգրում	(372,163)	(132,415)	(20,855)	(199,490)	(12,526)	(26,169)	(156,639)	(920,257)
Վերադարձ	24,338	19,926	-	41,313	1,266	44,381	5,444	136,668
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	454,843	68,653	32,074	52,725	35,346	29,914	140,095	813,650
Խմբային արժեզրկում	90,797	68,653	32,074	52,725	35,346	29,914	140,095	449,604
Անհատական արժեզրկում	364,046	-	-	-	-	-	-	364,046
	454,843	68,653	32,074	52,725	35,346	29,914	140,095	813,650
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես գնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	1,384,281	-	-	-	-	-	-	1,384,281

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Մասնավոր ձեռնարկություններ	28,912,619	20,518,880
Ֆիզիկական անձիք	5,270,742	6,517,443
Պետական ձեռնարկություններ	3,657,388	1,408,953
Անհատ ձեռնարկատերեր	152,411	170,107
	37,993,160	28,615,383
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(731,119)	(813,650)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	37,262,041	27,801,733

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Առևտրային	3,548,452	2,982,881
Սպառողական	1,397,914	1,378,622
Ներդրումային	-	442,698
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	79,159	109,638
Այլ	245,217	1,603,604
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	5,270,742	6,517,443

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով զնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2014		2013	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ Կառավարության արժեթղթեր	203,079	245,219	1,667,399	1,603,604
Ընդամենը գնված արժեթղթեր և հետգնման պայմանագրերով տրամադրված վարկեր	203,079	245,219	1,667,399	1,603,604

Ինչպես նշված է 30 ծանոթագրությունում, 2014 և 2013թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 32 ծանոթագրությունում:

Վարկային պորտֆելին ներհատուկ վարկային, արժուքային և տոկոսային ռիսկը բացահայտված է 33 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 29 ծանոթագրությունում:

17 Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Գնանշվող ներդրումներ		
Բաժնենմասային արժեթղթեր	-	9,524
	-	9,524
Չգնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	298,633	237,173
ՀՀ Կառավարության արժեթղթեր	4,205,134	13,182,552
ՀՀ ոչ պետական պարտքային արժեթղթեր	826,236	393,476
	5,330,003	13,813,201
Ընդամենը ներդրումներ	5,330,003	13,822,725

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի զեղչատոկոս:

Բոլոր չգնանշված վաճառքի համար մատչելի բաժնենմասային արժեթղթերը գրանցված են ինքնարժեքով, քանի որ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել: Այս ներդրումների համար չկա գնանշվող շուկա և Բանկը նախատեսում է դրանք պահել երկար ժամկետով:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերը ներառյալ գրավադրված արժեթղթերը ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	2014		2013	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	9.19-14.36	2016-2032	8.76-10.91	2014-2032
Ոչ պետական պարտատուներ	8.71-13.46	2015-2019	8.10-10.00	2014-2015

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը 24,568,809 հազար դրամով իրական արժեքով (2013թ.՝ 17,215,842 հազար դրամ) վաճառվել են երրորդ անձանց ռեպո համաձայնագրերով՝ 1 ամիսը չգերազանցող ժամանակահատվածներով: Գ-րանք վերադասակարգվել են որպես ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված արժեթղթեր հաշվապահական հաշվեկշռում՝ առանձին տողում (Ծանոթ. 26):

18 Հիմնական միջոցներ

	Հոդ և շենքեր	Համակարգ-չային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա - միջոցներ	Գրասեն-յակային սարքա-վորում	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Կապիտալ ներդրումներ վարձակալված ակտիվներում	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ							
Սկզբնական արժեք 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	551,825	131,785	58,137	87,484	189,168	-	1,018,399
Ավելացում	-	23,688	-	4,587	1,610	24,989	54,874
Օտարում	-	(6,723)	-	-	-	-	(6,723)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	551,825	148,750	58,137	92,071	190,778	24,989	1,066,550
Ավելացում	-	13,395	434	10,920	-	-	24,749
Օտարում	-	(11,450)	-	(1,403)	-	-	(12,853)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	551,825	150,695	58,571	101,588	190,778	24,989	1,078,446
ԿՈՒՏԱԿԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ							
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	61,314	110,838	29,066	59,049	-	-	260,267
Հատկացումներ	18,394	16,231	8,452	12,956	-	-	56,033
Օտարում	-	(6,721)	-	-	-	-	(6,721)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,708	120,348	37,518	72,005	-	-	309,579
Հատկացումներ	18,394	11,523	7,223	7,044	-	2,499	46,683
Օտարում	-	(11,359)	-	(1,324)	-	-	(12,683)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	98,102	120,512	44,741	77,725	-	2,499	343,579
ՄՆԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ							
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	453,723	30,183	13,830	23,863	190,778	22,490	734,867
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	472,117	28,402	20,619	20,066	190,778	24,989	756,971
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	490,511	20,947	29,071	28,435	189,168	-	758,132

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկի շենքի իրական արժեքը մոտ է դրա հաշվեկշռային արժեքին:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցներ:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 105,324 հազար դրամ (2013թ. 107,157 հազար դրամ):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ կապիտալ շինարարության գծով (2013թ.՝ նույնպես):

19 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
ՍԿՋՔՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ		
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	74,819	74,819
Ավելացում	6,356	6,356
Օտարում	(1,127)	(1,127)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,048	80,048
Ավելացում	5,049	5,049
Օտարում	(773)	(773)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	84,324	84,324
ԿՈՒՏԱԿԱԾ ԱՍՈՐՏԻՁԱՑԻԱ		
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	39,013	39,013
Մասհանումներ	8,151	8,151
Օտարում	(1,127)	(1,127)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,037	46,037
Մասհանումներ	9,351	9,351
Օտարում	(773)	(773)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,615	54,615
ՄԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ		
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,709	29,709
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,011	34,011
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	35,806	35,806

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվներ:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի որևէ պայմանագրային պարտավորություն (2013թ.՝ նույնպես):

20 Բռնագանձված ակտիվներ

Տարվա ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մասնաճանաչները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Անշարժ գույք	128,682	112,028
Այլ ակտիվներ	277,818	277,818
Ընդամենը	406,500	389,846

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի իրացմանը պատշաճ կերպով և կարճ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի համաձայն վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով:

21 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Դեբիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ	2,907	10,420
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,907	10,420
Կանխավճարներ	216,046	24,168
Ոսկու ձուլակտորներ	64,395	12,978
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	4,717	1,443
Պահեստ	2,111	4,114
Այլ ակտիվներ	726	-
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	287,995	42,703
Ընդամենը այլ ակտիվներ	290,902	53,123

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կանխավճարները իրենցից ներկայացնում են Դ-ԱՀԿ-ին վճարված գումարներ՝ աճուրդներից, բռնագանձված ակտիվներ ձեռք բերելու համար:

22 Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Վարկեր ռեպո համաձայնագրերով	23,717,060	15,259,926
Այլ վարկեր և փոխառություններ	575,240	348,260
Ստորադաս փոխառություն	-	2,007,670
Ընդամենը պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	24,292,300	17,615,856

Այլ վարկերը և փոխառությունները ներառում են 575,240 հազար դրամ գումարով «Գերմանա-Հայկական հիմնադրամ»-ի «Վերականգնվող էներգիայի զարգացում» վարկային ծրագրի շրջանակներում ներգրավված վարկը (2013թ.՝ 348,260 հազար դրամ):

Ստորադաս փոխառությունը տրված է 2009թ. հոկտեմբերի 29-ին, որի մարման ժամկետը լրացել է 2014թ. հոկտեմբերի 29-ին: Տոկոսադրույքը կազմել է 7.5%:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2013թ.՝ նույնպես):

23 Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	3,760,832	2,778,593
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	579,797	411,521
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	2,187,623	547,455
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	471,580	279,836
Ակրեդիտիվ	76,583	-
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	817	620
Վարկեր ռեպո համաձայնագրերով	-	1,444,429
Այլ պարտավորություններ	697	476
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,077,929	5,462,930

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը իրենցից ներկայացնում են Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկից ստացված վարկերը:

Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից բոլոր ավանդները ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների գծով միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 7.46% (2013թ.՝ 6.85%):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2013թ.՝ նույնպես):

24 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Կառավարություն		
ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	90,592	386,000
Այլ պարտավորություններ	20,000	20,000
	110,592	406,000
Իրավաբանական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	3,857,807	1,576,507
Ժամկետային ավանդներ	21,224,929	14,777,379
	25,082,736	16,353,886
Ֆիզիկական անձինք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	1,052,217	527,687
Ժամկետային ավանդներ	8,088,368	6,766,672
Հետգնման պայմանագրեր	306,653	100,383
	9,447,238	7,394,742
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	34,640,566	24,154,628

Վարկերը և ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկերը իրենցից ներկայացնում են «Տնտեսության կայունության վարկավորման» ծրագրի շրջանակներում ստացված միջոցները:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների ընթացիկ և ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների գծով համապատասխանաբար 6,749,276 հազար դրամ գումարով (2013թ.՝ 1,623,399 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ երեք հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը (ներառյալ կապակցված անձինք, տես ծանոթ. 29) կազմում է 26,601,418 հազար դրամ (2013թ. 14,434,473 հազար դրամ) կամ հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 77% (2013թ. 60%):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների գծով միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 7.23% (2013թ.՝ 7.73%):

25 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Վճարվելիք գումարներ	104,771	15,989
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	38,761	112,478
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	143,532	128,467
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	49,575	30,827
Այլ	2,516	23,917
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	52,091	54,744
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	195,623	183,211

26 Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	Ակտիվ		Պարտավորություն	
	2014	2013	2014	2013
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր (ծանոթ. 17, 22, 23, 24)	24,568,809	17,215,842	24,023,713	16,804,738
	24,568,809	17,215,842	24,023,713	16,804,738

Գրավադրված արժեթղթերը այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գրավադրված են հետզման պայմանագրերով այլ բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում, գործընկերոջ կողմից վաճառելու և կրկին վերագրավադրելու իրավունքով:

Այս գործարքները կատարվել են ստանդարտ վարկավորման, արժեթղթերի փոխառության և վարկավորման սովորական պայմանների ներքո:

27 Սեփական կապիտալ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 8,752,800 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 14,588 բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 600,0 հազ. դրամ անվանական արժեքով:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Հազար ՀՀ դրամ

	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում
Վարդան Սիրմաքես	7,002,000	80%
«Բելեգինգսմաչեփիջ Ջոնգո» ՍՊԸ	1,750,800	20%
	8,752,800	100%

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

2014թ. Բանկի բաժնետերերը բաժնետիրական կապիտալը չեն ավելացրել (2013թ.՝ ավելացրել են 1,750,800 հազար դրամով):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

28 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացված դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31 դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Չօգտագործված վարկային գծեր	1,394,359	1,165,757
Տրամադրված երաշխիքներ	384,744	491,452
Ակրեդիտիվներ	-	15,667
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	1,779,103	1,672,876

Վարկային պարտավորությունների, երաշխիքների և այլ ֆինանսական միջոցների պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը լավագույնս ներկայացված է այս պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարում:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – Բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր գրասենյակային տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Մինչև 1 տարի	17,280	17,280
1-5 տարի	69,120	69,120
5 տարուց ավելի	61,920	79,200
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	148,320	165,600

Պայմանագրային պարտավորություններ

Պայմանագրային պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 18, 19-ում:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Այնուամենայնիվ, 2014թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող շենքը և փոխադրամիջոցները ապահովագրված են: Բանկն ունի ապահովագրություն նաև բանկային ընդհանուր պարտավորվածությունների, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործությունների և մասնագիտական պատասխանատվության համար:

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

29 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՍՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի վերջնական վերահսկող է համարվում շվեյցարացի գործարար Վարդան Սիրմաքեար:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2014		2013	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	1,608,840	201,240	818,663	238,514
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	2,200,421	20,628	1,146,884	232,729
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(1,353,921)	(25,295)	(356,707)	(270,003)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	2,455,340	196,573	1,608,840	201,240
Արժեզրկումից պահուստ	(24,967)	(1,682)	(16,089)	(2,013)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,430,373	194,891	1,592,751	199,227
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	15,887,247	63,995	11,273,875	29,733
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	80,356,504	1,430,647	43,165,170	2,729,751
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(75,858,822)	(1,313,676)	(38,551,798)	(2,695,489)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,384,929	180,966	15,887,247	63,995
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	69,143	-	1,591,092	-
Տարվա ընթացքում ստացված	7,906,458	-	5,770,219	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(7,216,214)	-	(7,292,168)	-
Դեկտեմբերի 31 դրությամբ	759,387	-	69,143	-
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	501	-	351	-
Տարվա ընթացքում ստացված	3,465,808	-	2,515,676	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(3,465,611)	-	(2,515,526)	-
Դեկտեմբերի 31 դրությամբ	698	-	501	-
Տրամադրված երաշխիքներ	-	9,909	-	-

Հազար ՀՀ դրամ	2014		2013	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված ակտիվների և պարտավորությունների գծով տոկոսային եկամուտ	280,035	11,092	155,447	17,668
Տոկոսային եկամուտ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	17,618	-	22,110	-
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	6,914	1,579	7,127	-
Այլ եկամուտ	-	102	14	-
Երաշխիքներից եկամուտ	-	150	-	-
Ավանդների գծով տոկոսային ծախս	(1,381,814)	(5,059)	(1,084,252)	(3,569)
Վարկային կորուստների արժեզրկման (ծախս)/հակադարձում	(8,878)	331	(7,902)	372

Բաժնետերերին, ղեկավար անձնակազմին և կապակցված անձանց տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 2015թ-ից մինչև 2029թ. ընկած ժամանակահատվածում և դրանց միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 12.41% (2013թ. 12.05%):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների 59% (2013թ. – 67%) կազմում են բաժնետիրոջից ներգրավված ավանդները, որի գծով վճարված տարեկան տոկոսային ծախսերը կազմում են ընդհանուր ծախսերի 75% (2013թ. – 73%):

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	451,441	273,957
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	451,441	273,957

30 Իրական արժեքի չափումը

Բանկի Խոհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չգնանշվող առևտրային և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերը, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, այնպես էլ ոչ-պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ անշարժ գույքի և բռնագանձված ակտիվների գնահատման մեջ: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ, համադրելով գնահատման

հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Դեկլարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար, թե հիմնավորված է արդյոք տվյալ փոփոխությունը:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող)։

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)։

30.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	14,639,454	-	14,639,454	14,639,454
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	723,252	-	723,252	723,252
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	37,262,041	-	37,262,041	37,262,041
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,907	-	2,907	2,907
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ նկատմամբ	-	24,292,300	-	24,292,300	24,292,300
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	7,077,929	-	7,077,929	7,077,929
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	34,640,566	-	34,640,566	34,640,566
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	143,532	-	143,532	143,532

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	8,920,558	-	8,920,558	8,920,558
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	814,031	-	814,031	814,031
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	27,801,733	-	27,801,733	27,801,733
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	10,420	-	10,420	10,420
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ նկատմամբ	-	17,615,856	-	17,615,856	17,615,856
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	5,462,930	-	5,462,930	5,462,930
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	24,154,628	-	24,154,628	24,154,628
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	128,467	-	128,467	128,467

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և գեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 7% մինչև 20% տարեկան (2013թ. 7% մինչև 20% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով գեղչված դրամական հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

30.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Չգնանշվող պարտատոմսեր	-	5,031,370	-	5,031,370
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	24,568,809	-	24,568,809
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	9,902	-	9,902
ԸՆԴԱՄԵՆՆՆ	-	29,610,081	-	29,610,081
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	113,715	-	113,715
ԸՆԴԱՄԵՆՆ	-	113,715	-	113,715
ԶՈՒՏ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ	-	29,496,366	-	29,496,366

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Գնանշվող արժեթղթեր և պարտատոմսեր	9,524	-	-	9,524
Զգնանշվող պարտատոմսեր	-	13,576,028	-	13,576,028
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	17,215,842	-	17,215,842
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,001	-	2,001
Ընդամենը	9,524	30,793,871	-	30,803,395
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	200	-	200
Ընդամենը	-	200	-	200
ԶՈՒՏ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ	9,524	30,793,671	-	30,803,195

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Զգնանշվող ՀՀ բաժնետոմսեր

Բանկի ներդրումների իրական արժեքը ՀՀ կազմակերպությունների չգնանշվող ներդրումներում չի կարող չափվել և հետևաբար դուրս է մնում այս բացահայտումից: Սեփական կապիտալի այս ներդրումի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 17-ը:

31 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Հաշվանցված գումարներ			Չհաշվանցված գումարներ	
	Համախառն ֆինանսական ակտիվներ/ պարտավոր- ություններ	Համախառն ֆինանսական ակտիվների/ պարտավոր- ությունների հաշվանցում	Ներկայացված զուտ արժեքներ	Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 16)	245,219	-	245,219	(203,079)	42,140
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ (Ծանոթ. 22, 23, 24)	24,023,713	-	24,023,713	(24,568,809)	(545,096)

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Հաշվանցված գումարներ			Չհաշվանցված գումարներ	
	Համախառն ֆինանսական ակտիվներ/ պարտավոր- ություններ	Համախառն ֆինանսական ակտիվների/ պարտավոր- ությունների հաշվանցում	Ներկայացված զուտ արժեքներ	Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 14, 16)	1,735,473	-	1,735,473	(1,799,149)	(63,676)
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ (Ծանոթ. 22, 23, 24)	16,804,738	-	16,804,738	(17,215,842)	(411,104)

32 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չգեղջված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 33.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

2014

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,639,454	-	-	14,639,454	-	-	-	14,639,454
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	487,605	5,577	25,616	518,798	167,196	37,258	204,454	723,252
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	-	9,902	-	9,902	-	-	-	9,902
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	372,584	1,544,741	6,977,558	8,894,883	16,117,872	12,249,286	28,367,158	37,262,041
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	99,304	140,238	345,163	584,705	1,524,181	3,221,117	4,745,298	5,330,003
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	24,568,809	-	24,568,809	24,568,809
Այլ ակտիվներ	-	2,907	-	2,907	-	-	-	2,907
	<u>15,598,947</u>	<u>1,703,365</u>	<u>7,348,337</u>	<u>24,650,649</u>	<u>42,378,058</u>	<u>15,507,661</u>	<u>57,885,719</u>	<u>82,536,368</u>
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	23,270,671	505,225	53,793	23,829,689	246,662	215,949	462,611	24,292,300
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	113,715	-	-	113,715	-	-	-	113,715
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,689,051	371,201	1,708,534	3,768,786	3,111,508	197,635	3,309,143	7,077,929
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5,577,164	696,783	5,790,205	12,064,152	22,528,704	47,710	22,576,414	34,640,566
Այլ պարտավորություններ	104,771	-	38,761	143,532	-	-	-	143,532
	<u>30,755,372</u>	<u>1,573,209</u>	<u>7,591,293</u>	<u>39,919,874</u>	<u>25,886,874</u>	<u>461,294</u>	<u>26,348,168</u>	<u>66,268,042</u>
	<u>(15,156,425)</u>	<u>130,156</u>	<u>(242,956)</u>	<u>(15,269,225)</u>	<u>16,491,184</u>	<u>15,046,367</u>	<u>31,537,551</u>	<u>16,268,326</u>
Զուտ Դիրք Կուտակված ճեղքվածք	<u>(15,156,425)</u>	<u>(15,026,269)</u>	<u>(15,269,225)</u>		<u>1,221,959</u>	<u>16,268,326</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

2013

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,920,558	-	-	8,920,558	-	-	-	8,920,558
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	462,512	85,825	90,094	638,431	128,050	47,550	175,600	814,031
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	2,001	-	-	2,001	-	-	-	2,001
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	3,367,359	3,044,243	7,755,789	14,167,391	10,476,795	3,157,547	13,634,342	27,801,733
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	99,335	443,313	66,448	609,096	3,783,637	9,429,992	13,213,629	13,822,725
Հետզննան պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	15,898,338	1,317,504	-	17,215,842	-	-	-	17,215,842
Այլ ակտիվներ	-	-	10,420	10,420	-	-	-	10,420
	28,750,103	4,890,885	7,922,751	41,563,739	14,388,482	12,635,089	27,023,571	68,587,310
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	14,303,914	1,008,958	2,035,302	17,348,174	250,454	17,228	267,682	17,615,856
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	200	-	-	200	-	-	-	200
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,472,258	473,206	1,566,761	4,512,225	796,403	154,302	950,705	5,462,930
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	4,938,460	780,631	5,562,952	11,282,043	12,872,585	-	12,872,585	24,154,628
Այլ պարտավորություններ	15,989	-	112,478	128,467	-	-	-	128,467
	21,730,821	2,262,795	9,277,493	33,271,109	13,919,442	171,530	14,090,972	47,362,081
	<u>7,019,282</u>	<u>2,628,090</u>	<u>(1,354,742)</u>	<u>8,292,630</u>	<u>469,040</u>	<u>12,463,559</u>	<u>12,932,599</u>	<u>21,225,229</u>
Զուտ դիրք Կուտակված ճեղքվածք	<u>7,019,282</u>	<u>9,647,372</u>	<u>8,292,630</u>		<u>8,761,670</u>	<u>21,225,229</u>		

33 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի Խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Վարկային կոմիտե

Վարկային կոմիտեն իրականացնում է վարկային ռիսկի ընդհանուր կառավարումը և վերահսկողությունը, հաստատում է վարկեր իրեն հատկացված սահմանաչափերի շրջանակներում:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է հիմնականում ներդրումային ռիսկերի կառավարման սկզբունքների, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի մշակման և կիրառման համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանի կողմից, որը գնահատում է ընթացակարգերի ամբողջականությունը, Բանկի գործունեության համապատասխանությունը գործող ընթացակարգերին, ինչպես նաև Բանկի կողմից իրականացվող գործառնությունների արդյունավետությունը և դրանց կատարելագործման հնարավորությունները: Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է Բանկի ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկների վերաբերյալ հաշվետվություն է ներկայացնում Բանկի Տնօրինությանն ու Խորհրդին:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայամանները: Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղի կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, իրացվելիության ցուցանիշների, ռիսկի աստիճանի փոփոխության և այլ ցուցանիշների վերաբերյալ:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ արտարժութային դիրքերի կառավարման համար, ինչպես նաև ձեռք է բերում բանկային ռիսկերի համապարփակ, անշարժ և շարժական գույքի ապահովագրության վկայագրեր:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

33.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխառությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի վարկային կոմիտեի և

Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

33.1.1 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ	2014			
	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10,548,930	4,033,356	57,168	14,639,454
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	126,377	589,249	7,626	723,252
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9,894	8	-	9,902
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	6,039,606	31,214,619	7,816	37,262,041
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	5,014,293	315,710	-	5,330,003
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	24,568,809	-	-	24,568,809
Այլ ակտիվներ	2,907	-	-	2,907
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,310,816	36,152,942	72,610	82,536,368
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	66,316,143	178,691	2,092,476	68,587,310

Ակտիվները դասակարգվում են, հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 2014 և 2013թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական կազմակերպություններ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Առևտուր	Սպառողական ոլորտ	Հիփոթեք	Այլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,639,454	-	-	-	-	-	-	-	14,639,454
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	723,252	-	-	-	-	-	-	-	723,252
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9,902	-	-	-	-	-	-	-	9,902
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	13,654,542	4,760,996	970,738	5,146,855	1,404,773	3,542,173	7,781,964	37,262,041
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	5,330,003	-	-	-	-	-	-	-	5,330,003
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	24,568,809	-	-	-	-	-	-	-	24,568,809
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	2,907	2,907
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	45,271,420	13,654,542	4,760,996	970,738	5,146,855	1,404,773	3,542,173	7,784,871	82,536,368
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,775,157	9,930,757	2,808,129	1,962,285	3,488,718	3,487,627	2,951,718	3,182,919	68,587,310

33.1.2 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է պարտքային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքների, արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների պարտքային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Բանկի Խորհրդի կողմից:

Պարտքային ռիսկի տեսանկյունից Բանկի խորհուրդը սահմանել է նաև գործընկերների ընտրության չափանիշներ՝ հիմնվելով հայտնի վարկանշային գործակալությունների (S&P's և Moody's Credit Rating Agencies) գնահատականի վրա: Եթե անհրաժեշտություն է առաջանում համագործակցել գործընկերոջ հետ, որը չունի համապատասխան ներդրումային վարկանիշ, ապա խորհուրդը վերջինիս համար բացառության կարգով սահմանում է համապատասխան սահմանաչափեր:

Մեկ վարկառուի գծով պարտքային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, ավելի սահմանափակված է Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ սահմանաչափերով հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչպես նաև օրական սահմանաչափերով կապված առևտրային գործարքների հետ, ինչպիսիք են արտարժույթային ֆորվարդի պայմանագրերը: Ընթացիկ ռիսկերի ենթարկվելու սահմանաչափերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Պարտքային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ պարտքային ռիսկը զսպելու համար: Հանրնդիսանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեղթերը,
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Անշարժ գույք	16,564,914	16,606,819
Շարժական գույք	2,129,712	109,015
Կառավարության երաշխիքներ	8,810,414	5,699,650
Այլ կազմակերպությունների երաշխիքներ	2,095,920	2,902,040
Դրամական միջոցներ	6,749,276	1,623,399
Այլ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	175,896	95,266
Այլ	1,467,028	1,579,194
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	37,993,160	28,615,383

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

Պարտքային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն պարտքային ռիսկին, ինչ վարկերը: Այրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ

անձանց գումարներ ստանալ Բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր պարտքային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

33.1.3 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխատվության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարունակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ հիպոթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Չարժեզրկված, ոչ ժամկետանց վարկեր և փոխատվություններ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է չարժեզրկված վարկերի որակը՝ հիմնված կորուստների պատմության վրա:

Հազար ՀՀ դրամ	2014	2013
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Արդյունաբերություն	1.1%	-
Գյուղատնտեսություն	1.3%	2.4%
Շինարարություն	1.0%	1.6%
Տրանսպորտ և կապ	10.7%	0.7%
Առևտուր	1.7%	1.5%
Հիփոթեքային	0.3%	0.3%
Ծառայություններ	7.0%	13.6%
Այլ	2.0 %	3.3%

Պարտքային ռիսկ պարունակող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով 2014 և 2013թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կորուստներ չի ունեցել:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց են համարվում այն վարկերը և փոխատվությունները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց վարկերի հիմնական մասն արժեզրկված չեն:

Ժամկետանց, բայց անհատապես չարժեզրկված վարկերի ժամկետանց օրերի վերլուծությունն ըստ դասերի ներկայացվում է հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ	2014				
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Արդյունաբերություն	215,999	383,646	-	171,957	771,602
Շինարարություն	81,138	-	-	-	81,138
Սպառողական	13,106	8,035	-	2,522	23,663
Գյուղատնտեսություն	-	-	-	24,282	24,282
Առևտուր	-	-	7,051	-	7,051
Այլ	24,221	-	48,614	32,632	105,467
Ընդամենը	334,464	391,681	55,665	231,393	1,013,203

Հազար ՀՀ դրամ	2013				
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Արդյունաբերություն	-	85,617	-	-	85,617
Սպառողական	17,995	10,883	-	11,068	39,946
Գյուղատնտեսություն	-	23,359	104,013	-	127,372
Առևտուր	8,379	-	-	-	8,379
Այլ	20,149	13,999	7,663	62,284	104,095
Ընդամենը	<u>46,523</u>	<u>133,858</u>	<u>111,676</u>	<u>73,352</u>	<u>365,409</u>

33.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների և սթրես թեստի օգնությամբ: Արտարժույթի ռիսկը կառավարվում է հեջավորման և դիրքերի կառավարման միջոցով:

33.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա գուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով՝ ներառյալ հեջավորման գործիքների ազդեցությունը: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները, ներառյալ հեջերի և որպես դրամական հոսքերի հեջ բնորոշված սվոփերի ազդեցությունները, 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի կամ սվոփի իրացման ժամկետների: Կապիտալի ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Չափար ԳՅ դրամ	Կապիտալի զգայունություն						2014
	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
Արտարժույթ							
ԳՅ դրամ	0.5		(259)	(606)	(13,700)	(70,855)	(85,420)
ԱՄՆ դոլար	0.5		-	-	-	-	-
ԳՅ դրամ	(0.5)		258	604	13,658	70,843	85,363
ԱՄՆ դոլար	(0.5)		-	-	-	-	-

Չափար ԳՅ դրամ	Կապիտալի զգայունություն						2013
	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
Արժույթ							
ԳՅ դրամ	0.5	-	(42)	(153)	(7,665)	(11,348)	(19,208)
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	-	-	-	-	-
ԳՅ դրամ	(0.5)	-	42	153	7,677	11,383	19,255
ԱՄՆ դոլար	(0.5)	-	-	-	-	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժութային դիրքերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և այն սահմանված շրջանակներում պահելու համար հեջավորման ռազամվարություն է օգտագործվում:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ) և կապիտալի վրա (կապված արտարժութային սվոփերի և որպես դրամական հոսքերի հեջ օգտագործված արտարժույթի ֆորվարդների պայմանագրերի իրական արժեքի փոփոխմամբ և կապիտալի գործիքների հետ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	2014		2013	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	5%	(13,212)	3%	2,756
Եվրո	3%	(214)	3%	(33,475)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10,548,930	4,033,356	57,168	14,639,454
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	126,377	589,249	7,626	723,252
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9,894	8	-	9,902
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	6,039,606	31,214,619	7,816	37,262,041
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	5,014,293	315,710	-	5,330,003
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	24,568,809	-	-	24,568,809
Այլ ակտիվներ	2,907	-	-	2,907
	46,310,816	36,152,942	72,610	82,536,368
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	24,292,300	-	-	24,292,300
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	113,715	-	-	113,715
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,228,055	4,849,787	87	7,077,929
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	1,774,939	32,827,385	38,242	34,640,566
Այլ պարտավորություններ	142,472	1,060	-	143,532
	28,551,481	37,678,232	38,329	66,268,042
	17,759,335	(1,525,290)	34,281	16,268,326
Ձուտ դիրք 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին	364,520	1,309,011	105,572	1,779,103
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	42,815,758	25,690,436	81,116	68,587,310
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	22,217,980	25,128,362	15,739	47,362,081
Ձուտ դիրք 2013 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,597,778	562,074	65,377	21,225,229
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2013 թ. դեկտեմբերի 31-ին	448,831	1,167,594	56,451	1,672,876

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

33.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 2%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 20%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 13-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.	Սուղիտ չարված	
	2014, %	2013, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	35.9	41.88
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	351.56	620.17

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 32-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական հոսքերը Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամբ:

Հազար ՀՀ դրամ	2014					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	23,448,864	509,443	68,401	329,131	266,698	24,622,537
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,717,198	380,041	1,865,685	4,050,111	220,357	8,233,392
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5,721,293	980,448	7,118,627	25,488,505	52,988	39,361,861
Այլ պարտավորություններ	104,771	-	38,761	-	-	143,532
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	30,992,126	1,869,932	9,091,474	29,867,747	540,043	72,361,322
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	301,082	39,594	691,498	643,896	103,033	1,779,103
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Արտարժույթի սվոփ պայմանագրեր						
Ներհոսք	1,164,311	-	-	-	-	1,164,311
Արտահոսք	1,268,124	-	-	-	-	1,268,124
Հազար ՀՀ դրամ						
	2013					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	14,336,043	1,047,862	2,100,059	285,722	18,192	17,787,878
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,483,610	482,946	1,661,021	922,518	172,298	5,722,393
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	4,948,686	876,085	5,819,037	12,923,239	-	24,567,047
Այլ պարտավորություններ	15,989	-	112,478	-	-	128,467
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	21,784,328	2,406,893	9,692,595	14,131,479	190,490	48,205,785
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	194,855	39,594	691,498	643,896	103,033	1,672,876
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Արտարժույթի սվոփ պայմանագրեր						
Ներհոսք	912,605	-	-	-	-	912,605
Արտահոսք	914,406	-	-	-	-	914,406

33.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

34 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով 1988թ. Բանկային Վերահսկողություն Բազեյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է երկրորդային կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2014 և 2013թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական կապիտալը, ռիսկով կշռված ակտիվները և կապիտալի համարժեքության դրույքաչափի հաշվարկը՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Չազար 33 դրամ	Աուդիտ չարված	
	2014	2013
Հիմնական կապիտալ	18,504,278	13,604,775
Երկրորդային կապիտալ	(577,326)	4,598,089
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	17,926,952	18,202,864
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	87,749,512	71,286,097
Կապիտալի համարժեքության դրույքաչափ	20.43%	25.53%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Նպատակ ունենալով խթանել բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, բանկային համակարգի կայունության ու տնտեսական տարբեր իրավիճակներում շոկերին դիմակայելու ունակության ամրապնդմանը, ինչպես նաև նպաստել բանկային համակարգի կողմից առավել արդյունավետ և մատչելի բանկային ծառայությունների մատուցմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը 2014թ. որոշում է կայացրել ՀՀ բանկերի համար ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը սահմանել՝

- 1) մինչև 2017 թվականի հունվարի 1-ը՝ 5,000,000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ,
- 2) նոր ստեղծվող բանկերի համար՝ մինչև 2017 թվականի հունվարի 1-ը 30,000,000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ,
- 3) 2017 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ և դրանից հետո՝ բանկի և նոր ստեղծվող բանկերի համար՝ 30,000,000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:



Grant Thornton

www.grantthornton.am

Հայտարարություն

Բանկի ղեկավարության կողմից 2014 թվականի տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ներկայացվող

Բանկի ղեկավարությունը հայտարարում է, որ պատասխանատվություն է կրում.

1) բանկի ֆինանսական վիճակը (բոլոր էական առումներով) արժանահավատորեն արտացոլող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման համար, մասնավորապես՝

ա. հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության, խորհրդի կողմից հաստատման և դրա հետևողականորեն կիրառման համար,

բ. հիմնավորված գնահատումներ և հաշվարկներ կատարելու համար,

գ. Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջների պահպանման, իսկ հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներից շեղումների դեպքում՝ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այդ շեղումների բացահայտման համար,

դ. հաշվապահական հաշիվների գրանցումների ճշգրիտ վարման համար,

ե. ֆինանսական հաշվետվությունները բանկի գործունեության անընդհատության հիման վրա պատրաստելու համար, ընդ որում Բանկի ղեկավարությունը մտադիր չէ կամ պատճառ չունի դիտարկելու Բանկը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու հավանականությունը:

2) Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմաններին համապատասխանող արդյունավետ և հուսալի ներքին հսկողության համակարգի մշակման, ներդրման և գործունեության ապահովման համար,

3) բանկի ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ ժամանակին և բավարար ճշտությամբ տեղեկատվություն ապահովող, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին համապատասխանող հաշվապահական հաշվառման գործուն համակարգի ներդրման համար,

4) բանկի ակտիվների պահպանության, խարդախությունների և անճշտությունների բացահայտման ու կանխման ուղղությամբ՝ իր իրավասությունների սահմաններում, միջոցներ ձեռնարկելու համար:

Գործադիր տնօրեն

Գ. Մաչանյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ս. Բաղդասարյան

09.02.15թ.

Եզրակացություն

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմաններին համապատասխանության վերաբերյալ

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱԿ» ՓԲԸ-ի Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը Բանկի Խորհրդին է ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմաններին համապատասխանության վերաբերյալ սույն եզրակացությունը՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կենտրոնական բանկի Խորհրդի 2007 թվականի թիվ 205-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի հրապարակվող հաշվետվությունների օրինակելի ձևերի լրացման ցուցումների» 1.16 կետի պահանջը:

Հաշվի առնելով 2014 թվականի և նախորդ տարիների ընթացքում Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից կատարված աշխատանքները, մասնավորապես՝ ուսումնասիրված ներքին իրավական ակտերը, վերստուգված գործարքները և Բանկի ընդհանուր գործունեությունը, Բանկի ներքին հսկողության համակարգը, ընդհանուր առմամբ, ապահովում է «Բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմաններով» սահմանված նպատակների իրականացումը: Հատկանշական է, որ 2014 թվականի հուլիսի 1-ից կիրառության մեջ են դրվել ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված Բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմանները՝ նոր խմբագրությամբ, որի առնչությամբ Բանկի կողմից վերամշակվել և գործարկվել են Բանկի մի շարք ներքին իրավական ակտեր՝ Բանկում ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմանները ապահովելու նպատակով:

Ելնելով Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից կատարված աշխատանքների արդյունքներից՝ Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը հավաստում է, որ Բանկի գործունեությունը համապատասխանում է ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված «Բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմանների»:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավար

Արկադի Փինաչյան

16.04.2015թ.

Ֆինանսական վերլուծություն

Բանկի կողմից պատրաստված տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ներկայացվող

2014 թվականն ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ի համար նշանավորվեց արդյունավետության ուշագրավ ցուցանիշներով, ինչն օգնեց պահպանել աճի կայուն տեմպերը և ամրապնդել Բանկի մրցակցային դիրքերը ՀՀ բանկային համակարգում:

Իր գործունեության 10 տարիների ընթացքում Բանկը, հավատարիմ մնալով իր ռազմավարական նպատակներին, շարունակում է աշխատել կորպորատիվ ու ներդրումային ուղղություններով՝ ընդլայնելով հաճախորդների քանակը և բարելավելով գործող ծառայություններն ու բիզնես-գործընթացները:

2014թ.-ը Բանկը կրկին ամփոփեց գործունեության հիմնական ցուցանիշների աճով: Հաշվետու տարվա ընթացքում Բանկի ընդհանուր ակտիվները նախորդ ժամանակահատվածի համեմատությամբ աճել են 14 մլրդ ՀՀ դրամով կամ 21%-ով՝ կազմելով 84,3 մլրդ ՀՀ դրամ:

2014թ.-ին Բանկի զուտ շահույթը կազմել է ավելի քան 2.1 մլրդ ՀՀ դրամ: Նախորդ տարվա համեմատությամբ շահույթն աճել է 387 մլն ՀՀ դրամով, որը հիմնականում պայմանավորված է Բանկի եկամտաբեր ակտիվների և Բանկի գործունեության ծավալների աճով: Բանկն իր գործունեության ընթացքում աշխատել է ավելի քան 8.9 մլրդ ՀՀ դրամ շահույթ, որից 2.5 մլրդ ՀՀ դրամի չափով ստեղծվել է գլխավոր պահուստ, իսկ 6,4 մլրդ ՀՀ դրամը ձևակերպվել է որպես չբաշխված շահույթ:

Բանկն առաջիկայում շահաբաժինների վճարում չի նախատեսում՝ նպատակ ունենալով չբաշխված շահույթն ուղղել բանկի ակտիվների ծավալի ավելացմանը: 2014թ.-ի տարեվերջի դրությամբ Բանկը 3.84% ակտիվների շահութաբերության (ROA) ցուցանիշով զբաղեցրել է երկրորդ տեղը ՀՀ բանկային համակարգում: Այն գերազանցել է բանկային համակարգի միջին ցուցանիշն ավելի քան 4 անգամ: Նույն ժամանակահատվածում Բանկի կապիտալի շահութաբերության ցուցանիշը (ROE) կազմել է 11.34%՝ գերազանցելով բանկային համակարգի միջին ցուցանիշը շուրջ 2 անգամ: Հարկ է նշել, որ իր գործունեության ընթացքում Բանկը միշտ էլ այս գործակիցների գծով ապահովել է բարձր ցուցանիշներ. ROA-ի գծով բանկային համակարգում միշտ ընդգրկվել է առաջին հնգյակում, իսկ ROE-ի գծով վերջին տարիների ընթացքում՝ առաջին տասնյակում:

2014 թ.-ի ընթացքում Բանկն իրականացրել է հետևյալ էական գործողություններն և ունեցել է մի շարք ձեռքբերումներ՝

- ՎՋԵԲ-ի հետ համագործակցության զարգացման շրջանակներում 2014թ.-ին Բանկի և ՎՋԵԲ-ի միջև ՓՄՁ վարկավորման ծրագրի շրջանակներում լրացուցիչ վարկային ռեսուրսների ներգրավման նպատակով ստորագրվեց ևս մեկ պայմանագիր՝ 5 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ գումարի չափով:
- Բանկի ու ՎՋԵԲ-ի միջև ՓՄՁ վարկավորման և Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրերի շրջանակներում երկարատև սերտ համագործակցության արդյունքում 2014թ.-ի հուլիսին

ՎԶԵԲ-ի կողմից «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին շնորհվեց Հաստատող Բանկ-ի կարգավիճակ, ինչի շնորհիվ Բանկն այսուհետ կարող է հաստատել արտասահմանյան բանկերի կողմից թողարկվող ակրեդիտիվներն ու երաշխիքները:

- Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում 2014թ.-ին Բանկը 2 մլն ԱՄՆ դոլարի չափով պայմանագիր կնքեց նաև «Ասիական զարգացման Բանկ»-ի հետ:
- Բանկը, հանդիսանալով Հայ-շվեյցարական գործարարության զարգացման միության հիմնադիր-անդամ, հովանավորեց 2014թ.-ի մայիսին միության և Շվեյցարիայի Առևտրաարդյունաբերական պալատի համատեղ ջանքերով Ցյուրիխում կազմակերպված գործարար ֆորումը՝ շվեյցարացի գործարարներին Հայաստանում բիզնես ծավալելու հնարավորությունները ներկայացնելու նպատակով:

Բանկն էական ձեռքբերումներ է ունեցել նաև ներդրումային գործունեության ոլորտում:

- ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն, հանդիսանալով շուկայի առաջատար, 2014թ.-ին կազմակերպեց «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի 4 մլրդ ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով պարտատոմսերի չորս թողարկում, որոնք կազմում էին շուկայի ընդհանուր տեղաբաշխումների ծավալի շուրջ 63%-ը: Ընդ որում, 2014թ.-ին «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ն առաջին անգամ թողարկեց միջին ժամկետայնության (թվով 3 տրանշ) 3 և 5 տարի մարման ժամկետներով արժեկտրոնային պարտատոմսեր, որոնք ամբողջությամբ տեղաբաշխվեցին շուկայի մասնակիցների միջև: Որպես այս տեղաբաշխումների կազմակերպիչ կրկին հանդես եկավ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն:
- 2014թ.-ին Բանկն իրականացրեց նաև «ԱՐՅԱԽ ՀԷԿ» ԲԲԸ-ի բաժնետոմսերի պարտադիր երկկողմանի գնանշումներ «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՍԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԲԲԸ-ում և, հանդես գալով որպես բաժնետոմսերի շուկա ստեղծող, ապահովեց դրանց իրացվելիությունը երկրորդային շուկայում:
- 2014թ.-ին Բանկը ձեռնամուխ եղավ իր ռազմավարական նպատակներից ևս մեկի իրագործմանը. հոկտեմբերին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» և «ՄԵՆԵՉՄԵՆԹ ՄԻՔՍ» ընկերությունների միջև ստորագրվեց Մասնավոր ներդրումների կառավարման գործունեություն իրականացնող ընկերություն հիմնադրելու վերաբերյալ Մտադրությունների մասին հուշագիր:

Բանկի գործունեության ընդլայնման և մրցակցային դիրքերի ամրապնդման նպատակով, ինչպես նաև ելնելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից բանկերի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի կտրուկ ավելացման պահանջից՝ առաջիկայում Բանկը նախատեսում է ընդհանուր կապիտալի մեծության ավելացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:

Բանկն իր միջոցները տեղաբաշխում է հիմնականում 2 ուղղություններով՝ տնտեսության վարկավորում և ներդրումային գործունեություն, որոնք 2014թ.-ի վերջին կազմում էին Բանկի ակտիվների շուրջ 80%-ը: Մնացած 20%-ը Բանկը հիմնականում տեղաբաշխում է իրացվելիության կարգավորման գործիքներում:

2014թ.-ի վերջի դրությամբ Բանկի վարկային պորտֆելը կազմել է շուրջ 37.2 մլրդ ՀՀ դրամին համարժեք գումար, որը նախորդ ժամանակահատվածի նույն ցուցանիշի նկատմամբ աճել է մոտ 34%-ով և գերազանցել է 2014թ.-ի համար նախատեսված պլանային ցուցանիշը 5.2 մլրդ ՀՀ դրամով կամ մոտ 16%-ով:

2014թ.-ի տվյալներով տնտեսությանը տրամադրված վարկային պորտֆելի միջին տարեկան ծավալը կազմել է 30.06 մլրդ ՀՀ դրամ 12.93% միջին եկամտաբերությամբ:

Վարկային ռիսկի կառավարման նպատակով Բանկը մշտապես աշխատանքներ է իրականացնում և մեծ ուշադրություն է դարձնում վարկային պորտֆելի բաշխվածությանն ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ բացառելով առանձին ճյուղի կենտրոնացումը:

Բանկում ձևավորված արժեթղթերի սեփական պորտֆելի միջին տարեկան ծավալը անվանական արժեքով կազմել է մոտ 28.5 մլրդ ՀՀ դրամ՝ 14.98% (գնման գնով 15.53%) միջին եկամտաբերությամբ:

Բանկի համար միջոցների ներգրավման հիմնական աղբյուրները երկուսն են՝ բանկերից ու այլ ֆինանսական հաստատություններից և հաճախորդներից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային ավանդները: Հաճախորդներից ներգրավումները ցպահանջ և ժամկետային ավանդների տեսքով 31.12.14թ.-ի դրությամբ կազմել են 34.5 մլրդ ՀՀ դրամ՝ ընդհանուր պարտավորությունների 51.9%-ը (66.6 մլրդ ՀՀ դրամ), ՀՀ ԿԲ-ից ռեպո համաձայնագրերով ներգրավված միջոցները տարվա վերջին կազմել են 24.3 մլրդ ՀՀ դրամ (պարտավորությունների 36.5%-ը), իսկ բանկերից ու այլ ֆինանսական հաստատություններից ներգրավումները կազմել են 7.1 մլրդ ՀՀ դրամ (պարտավորությունների 10.6%-ը):

Հաճախորդներից ներգրավված միջոցների տարեկան միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմել է արտարժույթային ռեսուրսների համար 7.48%, ՀՀ դրամով ռեսուրսների համար՝ 9.09%: Բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների տարեկան միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմել է արտարժույթային ռեսուրսների համար 5.37 % իսկ ՀՀ դրամով ռեսուրսների համար՝ 8.42% :

Ընդհանուր առմամբ Բանկի միջոցների ներգրավման տարեկան միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմել է 7.79%, ընդ որում՝ 7.20% արտարժույթային ներգրավված ռեսուրսների և 8.55% ՀՀ դրամով ներգրավված ռեսուրսների համար:

Բանկը վարկային ծրագրերի շրջանակներում ներկայումս համագործակցում է մի շարք միջազգային ու տեղական վարկատու կազմակերպությունների հետ, մասնավորապես.

- «Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ»-ի (ՎԶԵԲ-ի) հետ, որի հետ գործընկերության հիմքերը դրվել են դեռևս 2010թ.-ին: Համագործակցության ընթացքում Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրերի իրականացման նպատակով կնքված պայմանագրի գումարը եռապատկվել և այժմ կազմում է 9 մլն ԱՄՆ դոլար: 2015թ.-ին Բանկը նախատեսում է խորացնել համագործակցությունը ՎԶԵԲ-ի հետ, մասնավորապես՝ Էներգաարդյունավետության ծրագրի շրջանակներում:
- «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ԾԿԳ Հիմնարկի (GAF (German-Armenian Fund)) հետ Բանկը համագործակցում է Վերականգնվող էներգիայի զարգացման ֆինանսավորման և ՓՄՁ վարկավորման աջակցության ծրագրերի շրջանակներում: Հարկ է նշել, որ Վերականգնվող էներգիայի զարգացման ֆինանսավորման աջակցության ծրագրում Բանկը ներգրավված է դեռևս 2006թ.-ից:
- FCI միջազգային ֆակտորինգային ընկերության հետ՝ միջազգային ֆակտորինգի, «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ԾԿԳ Հիմնարկի հետ՝ ՓՄՁ վարկավորման և Վերականգնվող էներգիայի զարգացման աջակցությանն ուղղված ծրագրերի, իսկ

«Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ների հետ՝ հիփոթեքային վարկային ծրագրերի շրջանակներում:

Բանկը նախատեսում է ընդլայնել իր գործընկերների շրջանակը՝ շեշտադրելով միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը: Այց նպատակով Բանկը շարունակելու է ակտիվ գործունեություն ծավալել ինչպես առկա գործընկերների մասով համագործակցության ընդլայնման, այնպես էլ նոր միջազգային կառույցների հետ համագործակցության հաստատման ու զարգացման ուղղությամբ:

Խորհրդի անդամներ՝

Աշոտ Սալնազարյան

Գևորգ Չաքմիշյան